

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-16182/2012-ERU

V Jihlavě dne 15. prosince 2012

Číslo jednací: 16182-5/2012-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán ve smyslu ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. KO-16182/2012-ERU zahájeném Energetickým regulačním úřadem dne 20. listopadu 2012 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s účastníkem řízení, společností RWE Energie a.s., IČ: 49903209, se sídlem Klíšská 940, 401 17 Ústí nad Labem, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ustanovení § 91 odst. 11 písm. f) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů,

rozhodl takto:

I. Účastník řízení, společnost RWE Energie, a.s., IČ: 49903209, se sídlem Klíšská 940, 401 17 Ústí nad Labem, se tím, že v rozporu s ust. § 61 odst. 1 písm. d) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, při výkonu své licencované činnosti v postavení obchodníka s plynem přerušil na dobu ode dne 31. srpna 2011 do dne 18. října 2011 dodávku zemního plynu do odběrného místa zákazníka, [REDAKCE], dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91 odst. 11 písm. f) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

II. Dle ust. § 91 odst. 13 písm. b) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení, společnosti RWE Energie a.s.,

IČ: 49903209, se sídlem Klíšská 940, 401 17 Ústí nad Labem, za spáchání správního deliktu podle ust. § 91 odst. 11 písm. f) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 50 000 Kč** (slovy: padesát tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 3754-2421001/0710, variabilní symbol 16412.

III. Dle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení, společnosti RWE Energie a.s., IČ: 49903209, se sídlem Klíšská 940, 401 17 Ústí nad Labem, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 3754-2421001/0710, variabilní symbol 164121.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 20. listopadu 2012 Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) zahájil ve smyslu ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), správní řízení z moci úřední s účastníkem řízení, společností RWE Energie, a.s., IČ: 49903209, se sídlem Klíšská 940, 401 17 Ústí nad Labem, (dále jen „účastník řízení“), ve věci možného podezření ze spáchání správního deliktu podle ustanovení § 91 odst. 11 písm. f) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že při výkonu své licencované činnosti v postavení obchodníka s plynem přerušil na dobu ode dne 31. srpna 2011 do dne 18. října 2011 dodávku zemního plynu do odběrného místa zákazníka [REDAKCE], v rozporu s ustanovením § 61 odst. 1 písm. d) energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly, zahájené dne 27. září 2012 podle ust. § 12 odst. 2 písm. a) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

Kontrola byla provedena na základě pověření Úřadu [REDAKCE] ze dne 27. září 2012, vydaného ve smyslu ustanovení § 9 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů. V rámci kontroly bylo provedeno dne 8. října 2012 místní šetření a byl z něj pořizen záznam [REDAKCE]. Na základě provedeného šetření

byly účastníkem řízení Úřadu předány podklady, které kontrolní orgán požadoval při zahájení kontroly.

II. Kontrolní zjištění

Z provedené kontroly vyplynulo, že účastník řízení je držitelem licence na obchod s plynem č. 240404240 s datem zahájení licencované činnosti 1. ledna 2005. Účastník řízení je právním nástupcem společnosti Středočeská plynárenská, a.s., IČ: 60193158, Novodvorská 803/82, 142 01 Praha 4.

Dne 15. ledna 2003 uzavřela společnost Středočeská plynárenská, a.s., IČ: 60193158, Novodvorská 803/82, 142 01 Praha 4, kupní smlouvu o dodávce zemního plynu [REDAKCE], jejímž předmětem byla dodávka zemního plynu do odběrného místa [REDAKCE]. Dne 1. ledna 2005 přešly práva a povinnosti vyplývající z této smlouvy na účastníka řízení.

Dne 26. dubna 2011 uzavřel [REDAKCE] smlouvu o sdružených službách dodávek zemního plynu se společností CENTROPOL ENERGY, a.s., IČ: 25458302, se sídlem Vaničkova 1594/1, 400 01 Ústí nad Labem, a udělil této společnosti plnou moc mj. k ukončení stávajícího smluvního vztahu s účastníkem řízení, opravňující společnost CENTROPOL ENERGY, a.s., jednat v této věci jménem [REDAKCE].

Dne 30. května 2011 obdržel účastník řízení prostřednictvím elektronické komunikace od společnosti CENTROPOL ENERGY, a.s., výpověď smlouvy o sdružených dodávkách plynu pro odběrné místo [REDAKCE], ze dne 27. května 2011 s datem ukončení smlouvy ke dni 31. srpna 2011.

Dne 14. června 2011 obdržel účastník řízení zpětvzetí výše uvedené výpovědi. Toto zpětvzetí výpovědi účastník řízení zanesl dne 28. června 2011 do svého elektronického zákaznického systému a odeslal informaci o zpracování zpětvzetí podané výpovědi.

Ve stejný den, tj. dne 28. června 2011, účastník řízení zanesl do svého elektronického zákaznického systému výpověď smlouvy pro odběrné místo [REDAKCE] ze dne 27. května 2011. Dne 1. července 2011 odeslal účastník řízení společnosti CENTROPOL ENERGY, a.s., informaci o zpracování podané výpovědi.

Vzhledem k okolnosti, že informace o výpovědi smlouvy a o zpětvzetí této výpovědi byly do elektronického zákaznického systému účastníka řízení zaneseny ve stejný den, a to různými zaměstnanci v opačném pořadí, v elektronickém zákaznickém systému tak byla evidována informace o platné výpovědi smlouvy ke dni 31. srpna 2011, přičemž informace o zpětvzetí výpovědi zůstala nezpracována. Proces ukončení smlouvy pro odběrné místo [REDAKCE] ke dni 31. srpna 2011 tak nebyl zastaven.

Kontrolou bylo dále zjištěno, že účastník řízení zaslal dne 10. srpna 2011 požadavek na ukončení distribuce zemního plynu pro odběrné místo [REDAKCE], provozovateli příslušné distribuční soustavy, společnosti RWE GasNet, s.r.o., IČ: 27295567, se sídlem Klíšská 940, 401 17 Ústí nad Labem a jako důvod tohoto požadavku uvedl ukončení odběru z důvodu změny dodavatele.

Účastník řízení tak ke dni 31. srpna 2012 ukončil dodávku zemního plynu do odběrného místa [REDAKCE]. Dodávka zemního plynu zákazníkovi [REDAKCE] tak byla ukončena i přes skutečnost, že byla výpověď ze dne 27. května 2011 vzata zpět a účastník řízení toto zpětvzetí výpovědi potvrdil.

Provozovatel distribuční soustavy, společnost RWE GasNet, s.r.o., IČ: 27295567, se sídlem Klíšská 940, 401 17 Ústí nad Labem, následně dne 2. září 2011 provedl demontáž měřícího zařízení, neboť neevidoval navazující žádost o rezervaci distribuční kapacity, tj. nebyla dle jeho názoru pro odběrné místo [REDAKCE] po datu 31. srpna 2011 smluvně sjednána distribuce zemního plynu.

Na základě kontrolního šetření bylo zjištěno, že k opětovnému osazení měřidla a obnovení dodávky zemního plynu do předmětného odběrného místa došlo dne 18. října 2011 po tom, co zákazník předložil dne 6. října 2011 platnou revizní zprávu o technickém stavu odběrného plynárenského zařízení a uzavřel s účastníkem řízení novou smlouvu o sdružených službách dodávky plynu.

Účastník řízení z důvodu zamezení systémovým chybám učinil v elektronickém zákaznickém systému systémové opatření.

Tyto zjištěné skutečnosti vychází z podkladů obsažených v kontrolním spisu Úřadu a jsou uvedeny také v Protokolu č. K016112 o výsledku kontroly ze dne 16. října 2012, se kterým byl zmocněnec účastníka řízení, [REDAKCE], dne 23. října 2012 prokazatelně seznámen při převzetí stejnopisu uvedeného protokolu, a tuto skutečnost současně potvrdil svým podpisem.

III. Vyjádření účastníka řízení k protokolu o výsledku kontroly

Ke zjištěním uvedeným v dotčeném protokolu z kontroly [REDAKCE] se účastník řízení nijak nevyjádřil.

IV. Průběh správního řízení

Na základě skutečností zjištěných při provedené kontrole, zahájil Úřad po vyhodnocení všech uvedených skutečností podle ust. § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední. Zahájení správního řízení bylo účastníku řízení sděleno oznámením o zahájení správního řízení č. j. 16182-1/2012-ERU dne 20. listopadu 2012 s poučením o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu. Účastník řízení tohoto práva nevyužil a nezaslal žádné návrhy na doplnění řízení, ani nenavrhnul žádné další důkazy.

Správní orgán převzal do správního spisu dne 25. listopadu 2012 kontrolní spis, [REDAKCE], o čemž vyhotovil záznam o vložení do spisu č. j. 16182-3/2012-ERU. Správní orgán považoval skutečnosti vyplývající z kontrolního spisu [REDAKCE], který převzal, za zcela dostačující a sám z moci úřední další dokazování v průběhu správního řízení nedoplnil.

Dne 5. prosince 2012 zaslal správní orgán účastníku řízení oznámení o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí č. j. 16182-4/2012-ERU, které účastník řízení obdržel téhož dne. V něm správní orgán informoval účastníka řízení, v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu, o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí ke všem podkladům rozhodnutí. Účastník řízení této možnosti nevyužil a vyjádření k podkladům rozhodnutí nezaslal.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení, s ohledem na to, že se účastník řízení nevyjádřil k podkladům řízení, ani nenavrhl provedení dalších důkazů a neučinil jiné návrhy směrem ke správnímu orgánu, a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ustanovení § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

V. Popis skutkového stavu věci

Účastník řízení je držitelem licence na obchod s plynem č. 240404240 s datem zahájení licencované činnosti 1. ledna 2005.

Dne 15. ledna 2003 uzavřela společnost Středočeská plynárenská, a.s., IČ: 60193158, se sídlem Novodvorská 803/82, 142 01 Praha 4, jakožto právní předchůdce účastníka řízení, kupní smlouvu o dodávce zemního plynu [REDAKCE], jejímž předmětem byla dodávka zemního plynu do odběrného místa [REDAKCE].

Dne 26. dubna 2011 uzavřel [REDAKCE] smlouvu o sdružených službách dodávek zemního plynu se společností CENTROPOL ENERGY, a.s., IČ: 25458302,

se sídlem Vaničkova 1594/1, 400 01 Ústí nad Labem a udělil této společnosti plnou moc mj. k ukončení stávajícího smluvního vztahu s účastníkem řízení, opravňující společnost CENTROPOL ENERGY, a.s., jednat v této věci jménem [REDAKCE]. Tato společnost dne 27. května 2011 smlouvu o dodávkách plynu uzavřenou mezi [REDAKCE] a společností Středočeská plynárenská, a.s., IČ: 60193158, Novodvorská 803/82, 142 01 Praha 4, na základě které účastník řízení realizoval dodávky zemního plynu do odběrného místa [REDAKCE], vypověděla. Výpověď smlouvy o dodávkách zemního plynu byla účastníkovi řízení doručena dne 30. května 2011. Předmětná smlouva měla být ukončena ke dni 31. srpna 2011.

Dne 14. června 2011 obdržel účastník řízení od společnosti CENTROPOL ENERGY, a.s., zpětvzetí výše uvedené výpovědi. Toto zpětvzetí výpovědi účastník řízení zanesl dne 28. června 2011 do svého elektronického zákaznického systému a odeslal informaci o akceptaci a zpracování zpětvzetí podané výpovědi. Ve stejný den, tj. dne 28. června 2011, účastník řízení zanesl do svého elektronického zákaznického systému též výpověď smlouvy pro odběrné místo [REDAKCE] ze dne 27. května 2011, o čemž účastník řízení dne 1. července 2011 informoval společnost CENTROPOL ENERGY, a.s.

Informace o výpovědi smlouvy a o zpětvzetí této výpovědi byly do elektronického zákaznického systému účastníka řízení zaneseny ve stejný den, téměř ve stejný okamžik, a to různými zaměstnanci v opačném pořadí. V elektronickém zákaznickém systému tak byla evidována informace o platné výpovědi smlouvy ke dni 31. srpna 2011, přičemž informace o zpětvzetí výpovědi zůstala nezpracována. Proces ukončení smlouvy pro odběrné místo [REDAKCE] ke dni 31. srpna 2011 tak nebyl zastaven. Účastník řízení zaslal dne 10. srpna 2011 požadavek na ukončení distribuce zemního plynu pro odběrné místo [REDAKCE], provozovateli příslušné distribuční soustavy, společnosti RWE GasNet, s.r.o., IČ: 27295567, se sídlem Klíšská 940, 401 17 Ústí nad Labem a ke dni 31. srpna 2012 ukončil dodávku zemního plynu do tohoto odběrného místa.

Provozovatel distribuční soustavy, společnost RWE GasNet, s.r.o., IČ: 27295567, se sídlem Klíšská 940, 401 17 Ústí nad Labem, následně dne 2. září 2011 provedl demontáž měřicího zařízení. K opětovnému osazení měřidla a obnovení dodávky zemního plynu do předmětného odběrného místa došlo dne 18. října 2011 po tom, co zákazník předložil dne 6. října 2011 platnou revizní zprávu o technickém stavu odběrného plynárenského zařízení a uzavřel s účastníkem řízení novou smlouvu o sdružených službách dodávky plynu.

VI. Právní hodnocení

Správního deliktu ve smyslu ust. § 91 odst. 11 písm. f) energetického zákona se dopustí držitel licence na obchod s plynem tím, že omezí nebo přeruší dodávku plynu zákazníkovi v rozporu s ust. § 61 odst. 1 písm. d) téhož zákona.

Z ust. § 61 odst. 1 písm. d) energetického zákona vyplývá právo obchodníka s plynem ukončit nebo přerušit dodávku plynu zákazníkům při neoprávněném odběru plynu.

Aby bylo možno ukončit nebo přerušit dodávku zemního plynu do odběrného místa zákazníka v souladu s ust. § 61 odst. 1 písm. d) energetického zákona, musí tak být splněna podmínka, že odběr zákazníka musí naplňovat znaky neoprávněného odběru ve smyslu ust. § 74 odst. 1 energetického zákona.

Podle ust. § 74 odst. 1 energetického zákona je neoprávněným odběrem plynu odběr bez uzavřené smlouvy, jejímž předmětem je dodávka plynu, odběr při opakovaném neplnění smluvených platebních povinností nebo platebních povinností, vyplývajících z náhrady škody způsobené neoprávněným odběrem plynu, které nejsou splněny ani po předchozím upozornění, odběr bez měřicího zařízení, pokud odběr bez měřicího zařízení nebyl smluvně sjednán, připojení nebo odběr z té části zařízení, kterou prochází neměřený plyn, odběr měřený měřicím zařízením, které prokazatelně nezaznamenalo odběr nebo zaznamenalo odběr nesprávně ke škodě plynárenského podnikatele nebo obchodníka s plynem, v důsledku neoprávněného zásahu do tohoto měřicího zařízení nebo do jeho součástí či příslušenství nebo byly v měřicím zařízení provedeny takové zásahy, které údaje o skutečné spotřebě změnily, dále pak odběr měřený měřicím zařízením, které nebylo připojeno plynárenským podnikatelem nebo jehož připojení jím nebylo schváleno nebo které prokazatelně vykazuje chyby spotřeby ve prospěch zákazníka a na kterém bylo buď porušeno zajištění proti neoprávněné manipulaci nebo byl prokázán zásah do měřicího zařízení, dále pak odběr v přímé souvislosti s neoprávněným zásahem na přímém plynovodu či na zařízení distribuční soustavy, zařízení přepravní soustavy, zařízení pro výrobu nebo těžbu plynu či zařízení pro uskladňování plynu, a dále též odběr plynu bez smlouvy o zúčtování odchylek nebo smlouvy, jejímž předmětem je přenesení odpovědnosti za odchylku na subjekt zúčtování.

Správní orgán nad výše uvedené dále poznamenává, že právo ukončit nebo přerušit dodávku plynu zákazníkům v souladu s ust. § 61 odst. 1 písm. d) energetického zákona je striktně vázáno pouze na neoprávněný odběr plynu podle ust. § 74 odst. 1 téhož zákona. Toto ustanovení definující neoprávněný odběr plynu je svou povahou taxativní, kdy důvody ukončení nebo přerušení dodávky zemního plynu nemohou být ze strany dodavatele (obchodníka s plynem) jakkoliv dále rozšiřovány.

V daném případě měl zákazník [REDAKCE] uzavřenou smlouvu o dodávkách plynu pro odběrné místo [REDAKCE]. Správní orgán tak posuzoval, zda v dotčeném případě došlo k naplnění zákonem předvídaných skutečností tak, aby odběr zákazníka mohl být podřazen pod pojem neoprávněného odběru. Správní orgán má za prokázané, že v odběrném místě zákazníka [REDAKCE], nedošlo objektivně k žádné skutečnosti, která by nasvědčovala neoprávněnému odběru, tudíž přerušeni dodávky do tohoto odběrného místa neproběhlo v souladu s ust. § 61 odst. 1 písm. d) energetického zákona.

Obchodník s plynem má samozřejmě dle energetického zákona také povinnost ukončit dodávku zemního plynu v případě, že dojde ke změně všeobecných obchodních podmínek a zákazník od smlouvy v souladu s ust. § 11a odst. 3 energetického zákona odstoupí. V tomto případě však k žádné změně obchodních podmínek nedošlo.

Nadto správní orgán uvádí, že přestože energetický zákon umožňuje držitelům licence na obchod s plynem ukončit dodávku plynu pouze při neoprávněném odběru (příp. též povinnost dodávku ukončit v případě odstoupení zákazníka od smlouvy v souladu s ust. § 11a odst. 3 energetického zákona), účastník řízení a zákazník, jakožto subjekty soukromoprávního vztahu mají možnost využít další instituty k uplatnění autonomie vůle, které jim poskytuje právo soukromé. Správní orgán se dále zabýval tím, zda dodávka zemního plynu nebyla ukončena v souladu se soukromoprávními předpisy.

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, upravuje v ust. § 582 odst. 1 výpověď (jako jednu z možností jak ukončit závazkový právní vztah), a to tak, že pokud je sjednána smlouva na dobu neurčitou, jejímž předmětem je závazek k nepřetržité nebo opakované činnosti, nebo závazek zdržet se určité činnosti anebo strpět určitou činnost a nevyplývá-li ze zákona nebo ze smlouvy způsob její výpovědi, lze smlouvu vypovědět ve lhůtě tří měsíců ke konci kalendářního čtvrtletí.

Toto zákonné ustanovení je pouze dispozitivní povahy a výslovně stanovuje možnost sjednání výpovědi a postupu pro uplatnění výpovědi ze závazkového smluvního vztahu odchýlně od právní úpravy prostřednictvím smluvních ujednání. Ze smlouvy o dodávce zemního plynu ze dne 15. ledna 2003 vyplývá, že smlouvu uzavřenou na dobu neurčitou lze jednostranně písemně vypovědět kterýmkoli subjektem této smlouvy, a to s výpovědní lhůtou 3 měsíce, počínající prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po doručení písemné výpovědi druhému subjektu smlouvy.

Dne 30. května 2011 obdržel účastník řízení prostřednictvím elektronické komunikace od zmocněnce zákazníka [REDAKCE], společnosti CENTROPOL ENERGY, a.s., výpověď smlouvy o sdružených dodávkách plynu pro odběrné místo [REDAKCE], ze dne 27. května 2011 podanou v souladu s výše citovaným smluvním ujednáním s datem ukončení smlouvy po uplynutí výpovědní lhůty ke dni 31. srpna 2011.

Dne 14. června 2011 obdržel účastník řízení zpětvzetí výše uvedené výpovědi. S ohledem na okolnost, že byla výpověď podána platně (v souladu s právními předpisy), musí se na jejím zpětvzetí domluvit již obě smluvní strany. Toto zpětvzetí výpovědi účastník řízení zanesl dne 28. června 2011 do svého elektronického zákaznického systému a odeslal informaci o akceptaci a zpracování zpětvzetí podané výpovědi, jejímž doručením do sféry pana [REDAKCE] došlo k dohodě obou smluvních stran o pokračování ve smluvním vztahu dle původní smlouvy.

I přes zpětvzetí výpovědi a jeho akceptaci účastník řízení ke dni 31. srpna 2012 ukončil dodávku zemního plynu do odběrného místa [REDAKCE], přičemž účastník řízení neměl zákonné oprávnění dodávku do tohoto odběrného místa ukončit.

Úřadem bylo zjištěno a doloženo, že účastník řízení v postavení obchodníka s plynem, ukončil dodávku zemního plynu do odběrného místa zákazníka [REDAKCE], v rozporu s ustanovením § 61 odst. 1 písm. d) energetického zákona. Tím, že účastník řízení přerušil dodávku plynu zákazníkovi, ačkoliv nedošlo zákazníkem k neoprávněnému odběru plynu, překročil účastník řízení oprávnění dané mu ust. § 61 odst. 1 písm. d) energetického zákona (aniž by měl jiný zákonný důvod dodávku ukončit), čímž se dopustil jako držitel licence na obchod s plynem správního deliktu podle ust. § 91 odst. 11 písm. f) téhož zákona. Z tohoto důvodu přistoupil správní orgán k uložení pokuty.

VII. Uložení pokuty

Úřad se nejprve zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl Úřad k dispozici, nicméně nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, co se týče jeho právní odpovědnosti za spáchaný delikt podle ustanovení § 91 odst. 11 písm. f) energetického zákona. Úřad proto přistoupil k uložení pokuty v takové výši, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Za správní delikt podle ust. § 91 odst. 11 písm. f) energetického zákona, lze uložit podle ust. § 91 odst. 13 písm. b) téhož zákona pokutu až do výše 50 000 000 Kč nebo 1 % z čistého obratu dosaženého držitelem licence za poslední účetní období.

Stanovení výše pokuty v mezích zákona je věcí správního uvážení správního orgánu, které se v konkrétním případě odvíjí od posouzení skutkových okolností daného případu. Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobných jednání odradila i jiné nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníkovi řízení. Zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele správního deliktu, aby v něm byla obsažena jeho represivní funkce, aniž by byl pro účastníka řízení likvidační.

Úřad přihlížel při stanovení výše pokuty ke všem uvedeným skutečnostem zjištěným ve správním řízení zahájeném dne 20. listopadu 2012 v předmětné věci. Zejména přihlížel ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona k závažnosti správního deliktu, ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě

pachatele.

Úřad se nejprve zabýval otázkou závažnosti spáchaného správního deliktu. Skutečnost, že účastník řízení neoprávněně přerušil dodávku zemního plynu zákazníkovi, ačkoliv nedošlo ze strany zákazníka k neoprávněnému odběru plynu tak, jak je stanoven v ust. § 74 odst. 1 energetického zákona, aniž by byl oprávněn ukončit dodávku zemního plynu z jiného zákonem předvídaného důvodu, překročil účastník řízení oprávnění dané mu ust. § 61 odst. 1 písm. d) výše uvedeného zákona. Toto porušení vnímá Úřad jako závažné porušení příslušných ustanovení energetického zákona, neboť následky přerušování dodávky zemního plynu mohou být značné, zejména v otopném období, a to včetně škody, která může tímto jednáním vzniknout. Dle smlouvy o dodávce zemního plynu byly v odběrném místě [REDAKCE] instalovány plynové spotřebiče: plynový kotel do 25 kW, průtokový ohřívač velký a sporák. Přerušením dodávky zemního plynu zákazníkovi byly tyto spotřebiče vyřazeny z provozu, čímž byl zákazník [REDAKCE] velmi znatelně dotčen na svých právech. Správní orgán považuje jednání účastníka řízení vůči zákazníkovi jako jednání krajně nezodpovědné a do určité míry také jako jednání, ve kterém obchodník s plynem zneužívá svého silnějšího postavení. Z tohoto důvodu hodnotí správní orgán jednání účastníka řízení jako závažné a přihlédl k němu jako k okolnosti přitěžující při stanovení výše pokuty.

Odpovědnost právnických osob a podnikajících fyzických osob za spáchání správního deliktu je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek. Ačkoliv tedy není nutno posuzovat a prokazovat subjektivní stránku věci, je nutno přihlídnout ke skutečnosti, že zájmem účastníka řízení nebylo porušit zákon, k čemuž v konečném důsledku přesto došlo. Jelikož Úřad nemůže prokázat úmyslné porušení zákona ze strany účastníka řízení, považuje tvrzení účastníka řízení, že k přerušování dodávky zemního plynu do odběrného místa [REDAKCE] došlo zcela neúmyslně v důsledku zaevidování dokumentů do zákaznického systému různými zaměstnanci v opačném pořadí, za pravdivé. V důsledku tohoto postupu došlo k situaci, kdy systém nezpracoval zpětvzetí výpovědi, a tudíž nebyl pozastaven proces ukončení dodávky do odběrného místa [REDAKCE]. Úřad tak při stanovení výše pokuty zohlednil výše zmíněný způsob spáchání správního deliktu jako polehčující okolnost.

Úřad se zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. Účastník řízení je vytýkáno, že následek spáchaného správního deliktu trval ode dne přerušování dodávky zemního plynu do odběrného místa zákazníka, a to ke dni 31. srpna 2011, do dne 18. října 2011, kdy mu byla dodávka zemního plynu ze strany účastníka řízení obnovena. Lze tedy konstatovat, že neoprávněné odpojení zákazníka trvalo 48 dní a tuto skutečnost posuzuje správní orgán jako přitěžující okolnost při stanovení výše pokuty.

Při stanovení výše pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Na straně účastníka řízení je tedy třeba uvést, že i přes velký rozsah jeho podnikatelské činnosti není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení právních předpisů

ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že „správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí“.

V souvislosti s výše uvedeným se tedy Úřad při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Z výkazu zisků a ztrát účastníka řízení uveřejněné ve sbírce listin obchodního rejstříku vyplývá, že v roce 2010 dosáhl účastník řízení tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb ve výši 20 056 250 000 Kč a celkového zisku před zdaněním ve výši 3 209 376 000 Kč, přičemž provozní výsledek hospodaření vykázal účastník řízení ve výši 1 006 945 000 Kč. Dále z výkazu zisků a ztrát vyplývá, že v roce 2011 dosáhl účastník řízení tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb ve výši 14 404 833 000 Kč a celkového zisku před zdaněním ve výši 2 102 731 000 Kč, přičemž provozní výsledek hospodaření vykázal účastník řízení ve výši 426 581 000 Kč. S ohledem na uvedené údaje je zřejmé, že uložená pokuta nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení a nemá tedy likvidační charakter.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svěřčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany. Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je dle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení

této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlídnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla za správní delikt podle ust. § 91 odst. 11 písm. f) energetického zákona, stanovena pokuta ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za dostatečně odstrašující pro pachatele tak, aby již nepokračoval v dalším páchání správního deliktu. Uložená pokuta tak plní jak represivní, tak preventivní funkci, nemůže však být v žádném případě považována za likvidační.

Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 50 000 Kč, a to za správní delikt podle energetického zákona. Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb. činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 správního řádu k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Eva Dlouhá, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly